



Programmheft deutsch

Preis: 1 EURO

# GISELA und STEPHAN

# GIZELLA ÉS ISTVÁN

Műsorfüzet magyarul

Ár: 150 Ft



2016

GISELA und  
Stephan

GIZELLA és  
István



2016



## Gisela und Stephan

Musical in 3 Akten

Text: Claudia Fabrizek  
Ungarische Übersetzung: Balázs Sudár  
Musik: Stefan Daubner und Dénes Harmath

eine bayerisch-ungarische  
Gemeinschaftsproduktion des Schyren-  
Gymnasiums Pfaffenhofen,  
des Gemischten Chores der Stadt  
Veszprém und des deutsch-ungarischen  
Freundeskreises Passau/Veszprém e.V.

Leitung:  
Stefan Daubner  
Ágnes Erdélyi

**24.6.2016**, 19 Uhr  
Wittelsbachersaal, Scheyern

**25.6.2016**, 19 Uhr  
Wittelsbachersaal, Scheyern

**26.6.2016**, 17 Uhr  
Aula der Gisela-Schulen,  
Passau/Niedernburg

Dauer: 3 Stunden mit 1 Pause

## Gizella és István

Musical 3 felvonásban

Szöveg: Claudia Fabrizek  
Magyar fordítás: Sudár Balázs  
Zene: Stefan Daubner és Harmath Dénes

bajor-magyar közös produkció  
Schyren-Gimnázium, Veszprém Város Vegyes-  
kara és a Német-Magyar Baráti Kör Passau/  
Veszprém Egyesülete

Művészeti vezetők:  
Stefan Daubner  
Ágnes Erdélyi

**2016.05.08.** 19:00  
Hangvilla Multifunkcionális Közösségi Tér,  
Veszprém

Időtartam: 3 óra és 1 szünet

## Besetzung – Szereposztás

Gisela / Gizella: Marie Ardey  
Stephan / István: Daniel Sauer  
Heinrich, Giselas Bruder /  
Henrik, Gizella bátyja: Michael Schutte  
Geza, Stephans Vater / Géza, István atyja:  
Ádám Koncz  
Bischof / Püspök: Alexander Riebold  
Adalbert, Bischof von Prag / Adalbert, Prága  
püspöke: Jakob Grüner  
Äbtissin / Apátnő: Marta Baranda Menayo  
Zofe / Udvarhölgy: Hannah Gräf  
Bote / Követ: Jonas Wilhelm  
Gstanzl-Sänger / bajor énekmondó:  
Dominik Seemüller  
Fräulein / Udvarhölgyek:  
Kristina Krynicka, Eva Rath, Magdalena Kufer,  
Anna Daubner, Anneliese Schutte, Helena  
Meinersmann  
Drei Ritter / 3 Lovag: Milán Orosz, Balázs Roz-  
ner, Zoltán Kiss  
Hermann von Reichenau (Sprechrolle / prózai  
szerep): Jannik Fuchs

Gemischter Chor der Stadt Veszprém / Ves-  
zprém Város Vegyeskara (Ltg./vez.: Ágnes  
Erdélyi)

Tänzerinnen des Schyren-Gymnasiums / a  
Schyren-Gimnázium táncosai (Choreographie /  
Koreográfia: Elvira Ihne-Landesberger)

Lichtassistenz und Kostüme / fénytechnika és jelmezek: Robert Rist, Anna Schirmer, Claudia Fabrizek

Licht und Ton (24./25./26.6.): Florian Ruland, Niklas Pfister

Band / Zenekar: Schorschi Woerle (Saxophon), Thomas Rath (Trompete), Kilian Kiemer (Posaune), Christiane Sauer (Piano), Roland Scheerer und Maja Apel (Bass), Wolfgang Jung (Drums)

Musikalische Gesamtleitung / Zenei vezető Stefan Daubner

## KURZINHALT – CSELEKMÉNY

### GISELA UND STEPHAN

#### 1. Akt

István hat große Pläne, das Land endlich zu befreien. Ein erster Schritt soll die Hochzeit mit der Fürstentochter Anna sein. Sein Vater Geza jedoch hat anderes vor. Er will die Christianisierung seines Volkes durch ein Bündnis mit den Bayern sichern und plant deshalb die Hochzeit seines Sohnes mit der bayerischen Prinzessin Gisela. István nimmt die Botschaft mit gemischten Gefühlen auf; sein Lehrer, Bischof Adalbert, hinterfragt Gezas wahre Absicht, denn er verehrt auch immer noch die heidnischen Götter. Inzwischen hat Geza bereits einen Boten nach Bayern geschickt, um die Verhandlungen aufzunehmen. Der Bote kehrt zurück und berichtet István von Gisela und ihrer Zofe, in die er sich verliebt hat. Es gelingt ihm, István davon zu überzeugen, dass die "Geisel des Glaubens" (Bedeutung Gisela) eine ganz bezaubernde junge Dame ist. Anschließend berichtet der Bote von der Zustimmung Herzog Heinrichs zu diesem Bündnis. Als auch Gezas Gefolge von dessen Plänen erfährt, gibt es zunächst große Bedenken, es ist die Rede vom Krieg ohne Waffen und Verrat. Die Ungarn müssen ihren Lebensstil ändern, wobei der Erfolg der Pläne äußerst ungewiss ist. István gelingt es jedoch, die meisten auf seine Seite zu ziehen.

#### 2. Akt

In der Zwischenzeit verplappert sich die Zofe, in die sich der ungarische Bote verliebt hat, in Giselas Gegenwart und muss ihr von den Plänen ihres Bruders Heinrich für die Hochzeit erzählen. Ihr Vater ist vor kurzem gestorben, und so kann ihr Bruder seine Machtpläne schmieden, in denen sie eine kleine Schachfigur darstellt. Gisela versucht ihn umzustimmen; ihr war es schließlich vorbestimmt, in ein Kloster einzutreten. Sie hat jedoch ebenso wenig eine Wahl wie István. István trifft im Kloster ein als die Nonnen zum Gebet in die Kirche ziehen. Gisela erbittet sich einen Moment um sich auf die Begegnung mit dem Fürstensohn vorzubereiten. Als Gisela schließlich auf István trifft, stellen sie fest, dass sie sich sehr ähnlich sind und für ihre Leute das gleiche wollen: Frieden und Verständigung. In der Zwischenzeit schmiedet der bayerische Bischof seine eigenen Machtpläne.

#### 3. Akt

Der Tag der Hochzeit ist gekommen. Die Ungarn treffen in Scheuern ein, wo sie mit ihrem imposanten Einzug Erinnerungen an die Geschichten über die wilden Reiter und die Schlacht am Lechfeld wach rufen. Sie werden mit einem Feuerwerk der bayerischen Folklore empfangen, das im Vortrag von Gstanzln seinen Höhepunkt findet. Allerdings verstehen weder die Ungarn noch der bayerische Bischof das traditionelle Derbleckn und es kommt zu

einer Konfrontation. Gisela, ihrer Äbtissin und Zofe gelingt es jedoch, die erhitzten Gemüter zu besänftigen. Es kann geheiratet werden. Am Tag nach der Hochzeit müssen der Bote und die Zofe zunächst Abschied voneinander nehmen. Ihre Trennung weist auf das Schicksal der Frischvermählten hin. Nach Istváns Tod wird Gisela von dessen Gegnern gefangen genommen, befreit und verbringt schließlich ihren Lebensabend als Äbtissin im Kloster Niedernburg.

### GISELA ÉS ISTVÁN

#### 1. felvonás

A fiatal István herceg nagy terveket sző az ország megbékítésére. Első lépésként feleségül akarja venni Anna hercegnőt, apja, Géza fejedelem azonban mást tervez. Az ország kereszténységét egy Bajorországgal kötött szövetséggel biztosítaná, ezért szeretné, ha fia frigyre lépne a bajor Gisela hercegnővel. István kétkedve fogadja az ötletet, Adalbert püspök, az ifjú herceg tanítója pedig megkérdőjelezi Géza szándékait, miután a fejedelem még mindig a pogány isteneket imádja. Időközben Géza már követet is küld Bajorországba, hogy a házasságról tárgyaljon. A követ visszatér, és beszámoló Istvánnak Giseláról, meg az udvarhölgyéről, akibe ő maga beleszeretett. Meggyőzi Istvánt, hogy Gisela (amely név jelentése a „Hit foglya”) varázslatos ifjú hölgy.

Nemsokára már Henrik herceg bejegyzését is tudtul adja. Amikor Géza udvara tudomást szerez a tervekről, először zavar támad, árulásról, fegyvertelen háborúról beszélnek. A magyaroknak ehhez gondolkodásmódjukat kell megváltoztatniuk, ennek kimenetele pedig kérdéses. Istvánnak azonban sikerül legtöbbszörket a maga oldalára állítania.

#### 2. felvonás

Gisela udvarhölgye elszólja magát a hercegnő társaságában, így kénytelen beszámolni neki Henrik bátyja házassági terveiről. Atyjuk nem sokkal korábban hunyt el, így a herceg már saját hatalmi terveit szövögetheti, amelyben Gisela egy apró sakkfigura csupán. A hercegnő megpróbálja rábírní elképzelése megváltoztatására, hiszen korábban az lett volna a sorsa, hogy kolostorba vonul. Azonban nincs más választása, mint István. István akkor toppan be a kolostorba, mikor a nővérek éppen imára vonulnak a templomba. Gisela kér egy percet, hogy felkészülhessen a herceggel való találkozásra. Mikor azonban találkoznak, hamar kiderül számukra, hogy nagyon hasonlóak, mindketten ugyanazt szeretnék az emberek számára: békét és egyetértést. Eközben a bajor püspök saját hatalmi terveit szövögeti.

#### 3. felvonás

Eljön az esküvő napja. A magyarok megérkeznek Scheuernbe, ahol impozáns bevonulásukkal felélesztik a vad lovasok és a Lech-mezei csata

emlékét. Egy hagyományos bajor folklór javával fogadják őket, amely hagyományos tréfás dalok éneklésében éri el csúcspontját. Csakhoggy sem a magyarok, sem a bajor püspök nem értik meg a tréfás csipkelődést, és ez vitához vezet. Giselának, az apátnőnek és az udvarhölgynek azonban sikerül lehűteni a kedélyeket. Elkezdődhet az esküvő. Az esküvő utáni napon a követnek és az udvarhölgynek búcsút kell venniük egymástól. Elválásuk előrevetíti a későbbi elválást: mikor István halála után ellenségei foglyul ejtik Giselát, ám kiszabadul és élete hátralévő részét a niedernburgi apátság apátnőjeként éli le.



## GRUSSWORT

### Endre Graf Esterházy

**G**erne habe ich die Schirmherrschaft für das Gisela-Musical 2016 übernommen. Es ist mir eine Freude und Ehre, die Produktion zu begleiten.

Diese Gemeinschaftsproduktion ist einmal mehr ein Zeichen der langjährigen freundschaftlichen Beziehungen zwischen Ungarn und Bayern. In diesem Zusammenhang möchte ich mir einige persönliche Anmerkungen zum Verhältnis zwischen Ungarn und Bayern aus der Sicht unserer Familie erlauben: Meine Mutter Marie, geboren 1920 als Freiin Sedlnitzky Odrowaz von Choltitz in Pillham im Bezirk Passau, lernte 1940 bei einem Verwandtenbesuch in Ungarn meinen Vater, Kasimir Graf Esterházy de Galantha kennen und lieben. Die Hochzeit fand bereits ein Jahr später in Schloss Ering im heutigen Landkreis Rottal/Inn statt. Meine Eltern lebten zunächst auf der Burg in Budapest, entschlossen sich aber beim drohenden Einmarsch der Russen im Frühsommer 1944, Ungarn zu verlassen. Da beide Brüder meiner Mutter im Krieg gefallen waren, wurden meine Eltern die neuen Schlossherren in Ering. Ich selbst bin im Jahr 1950 dort geboren. Während der Zeit des Kommunismus hielt mein Vater von Bayern aus immer eine enge Verbindung zu seiner Verwandtschaft in Ungarn, die sich trotz Zwangsarbeit und Entrechtung dazu entschieden hatte, Ungarn nie zu verlassen. Mein Vater kümmerte sich von Deutschland aus um die ungarische Geschichte, übersetzte historische Texte und gab Sprachunterricht. Beim Ungarnaufstand 1956 nahmen meine Eltern zeitweise über hundert Flüchtlinge in Schloss Ering auf.

So gesehen war nach dem 2. Weltkrieg im Haus meiner Eltern eine „neue Brücke“ zwischen Bayern und Ungarn gebaut worden. Eine meiner Kindheitserinnerungen ist es, dass es in den Nachkriegsjahren für alle unsere Gäste zum „Pflichtprogramm“ gehörte, das Grab der Seligen Gisela

im nahe gelegenen Passau zu besuchen, gleichsam als Zeichen für die 1000jährige Freundschaft zwischen Bayern und Ungarn.

Auch in der Gemeinde Ering intensivierte ich als Mitglied des Gemeinderates die Beziehungen zu Ungarn, die in vielen gemeinsamen Feiern und im Schüleraustausch mit unserer Partnergemeinde Csengele ihren Niederschlag fand.

Zum Schluss möchte ich noch meine liebe Gattin, die Opern- und Konzertsängerin Dr. Christine Gisela Gräfin Esterházy nennen, die seit vielen Jahren im deutsch-ungarischen Austausch sehr engagiert ist.

Ich wünsche der Gisela-Musical-Produktion als lebendigem Zeichen bayrisch-ungarischer Freundschaft alles erdenklich Gute und verbleibe mit den besten Wünschen

Endre Graf Esterházy von Galántha  
im März 2016

## KÖSZÖNTŐ

**S**zívesen vállaltam a Gizella-musical 2016. évi előadásainak védnökségét. Öröm és megtiszteltetés számomra figyelemmel kísérni a produkciót.

E közös vállalkozás magyarok és bajorok hosszú, baráti viszonyának újabb jele. Szeretnék néhány személyes, családi vonatkozású megjegyzést tenni Bajorország és Magyarország viszonyával kapcsolatban. Édesanyám, Marie, aki 1920-ban Pillhamban, Passau közelében született mint Sedlnitzky Odrowaz von Choltitz bárónő, 1940-ben egy magyarországi rokonlátogatás alkalmával ismerte meg édesapámat, galánthai gróf Esterházy Kázmért. Az esküvőre már egy évvel később sor került az rottali járásban fekvő eringi kastélyban. Szüleim kezdetben a budai várban éltek, majd 1944 kora nyarán a fenyegető szovjet bevonulás árnyékában úgy döntöttek, hogy elhagyják Magyarországot. Amikor édesanyám mindkét fivére elesett a háborúban, szüleim örökölték meg az eringi

kastélyt. Itt születtem 1950-ben. A kommunizmus idején édesapám Bajorországból szoros kapcsolatot tartott magyarországi rokonaival, akik a kényszermunka és a jogfosztás ellenére is úgy határoztak, hogy sohasem hagyják el Magyarországot. Az 1956-os magyar forradalom idején szüleim egy időre 100 menekültet fogadtak be az eringi kastélyba, édesapám pedig magyar történelemmel, történelmi szövegek fordításával és nyelvtanítással foglalkozott.

Mindezt figyelembe véve szüleim otthonában a második világháború után „újabb híd” épült Bajorország és Magyarország közt. Gyermekkori emlékeim egyike a háború utáni évekből a minden vendégünk számára „kötelező program”, amely egyúttal az ezeréves bajor-magyar barátság jele volt, amikor is a közeli Passauban felkerestük Boldog Gizella sírját. Ering képviselőtestületének tagjaként is a magyar kapcsolatok erősítéséért fáradoztam. Testvértelepülésünkkel, Csengelével számos közös ünnepség és diákcsera jöhetett így létre.

Végül hadd említsem meg kedves nejemet, dr. gr. Esterházy Christine Gisela operaénekesnőt, aki sok éve elkötelezetten dolgozik a német-magyar kapcsolatokért. Kívánok a Gizella-musicalnek mint a bajor-magyar barátság élő jelének minden lehető jót!

2016 márciusában  
galánthai gróf Esterházy Endre



## GRUSSWORT

### Amanda Dropalla

Bereits für den 29.9.2013 war die Aufführung des Musicals „Gisela und Stephan“ im Kloster Niedernburg in Passau geplant. Das große Hochwasser im Sommer machte auch vor dem Kloster nicht Halt, die Schäden waren immens und so konnte das Musical leider nicht zur Aufführung kommen, was sowohl von den Mitwirkenden als auch vom Deutsch-Ungarischen Freundeskreis Passau-Veszprém e.V. sehr bedauert wurde. Aus den Erlösen der Musicalproduktion hat das Schyren-Gymnasium damals sogar großzügig für die Renovierung des Klosters gespendet. Die Verbindung zwischen unserem Freundeskreis und dem Komponisten Stefan Daubner vom Schyren-Gymnasium riss in der Zwischenzeit nicht ab. 2015 konnte sogar nach dem Festgottesdienst zu Ehren der Seligen Gisela ein Ausschnitt aus dem Musical in der Klosterkirche aufgeführt werden, der große Resonanz bei den Besuchern hervorrief. Mittlerweile wurde auch der „Veszprémer Stadtchor“ unter der Leitung von Frau Agnes Erdélyi mit ins „Boot“ geholt. Und so wird in diesem Jahr an drei Orten, in Veszprém, Scheyern und am Sonntag, 26.6.2016 in Passau-Niedernburg das Musical „Gisela und Stephan“ zur Aufführung kommen.

Christoph Prinz von Bayern schreibt in seinem Grußwort anlässlich der Uraufführung: „Gisela und Stephan – ein bayerisch-ungarisches Traumpaar des frühen Mittelalters, das für die wechselvolle Beziehung zwischen Bayern und Ungarn seit mehr als 1000 Jahren steht“: In der Inhaltsangabe zum 2. Akt schreibt die Texterin, Claudia Fabricek: „... als Gisela schließlich auf István trifft, stellen beide fest, dass sie sich sehr ähnlich sind und für ihre Leute das Gleiche wollen: Frieden und Verständigung.“

Ja, Frieden und Verständigung, danach sehnen wir uns alle!  
Unser Dank gebührt Herrn Dr. Daubner mit seinem Team, Frau Agnes

Erdélyi mit ihrem Chor und Herrn Rudolf Nerl, Leiter der Gisela-Schulen, für die stets tatkräftige Unterstützung und die Überlassung der Aula. Danke auch an unsere Sponsoren!

Wir freuen uns über die Aufführung in unmittelbarer Nähe zum Grab unserer Seligen Gisela und schließen mit dem Satz von Abt Markus Eller von Scheyern in seinem Grußwort zur Uraufführung:  
„... Ich wünsche aber allen, die daran mitwirken, viel Freude am Sichtbarmachen und am Gesichtgeben von Geschichte.“

Amanda Dropalla  
Präsidentin des Deutsch-Ungarischen Freundeskreises  
Passau-Veszprém e.V. im Februar 2016

## KÖSZÖNTŐ

A „Gizella és István“ musical 2013. szeptember 29-i előadásának tervezett helyszíne a Passauban található niedernburgi kolostor volt. A nyári nagy árvíz a kolostort sem kímélte, hatalmas károkat okozott, így a musical itteni előadására sajnos nem kerülhetett sor, amit mind a közreműködők, mind a Passau–Veszprém Német-Magyar Baráti Kör tagjai nagyon sajnáltak. Az előadások bevételéből a Schyren Gimnázium nagylelkűen támogatta a kolostor helyreállítását.

A kapcsolat azóta sem szakadt meg a Baráti Kör és a zeneszerző, Dr. Stefan Daubner úr – a Schyren Gimnázium tanára – között. 2015-ben, Boldog Gizella ünnepén a musical egyes részletei a kolostor templomában az ünnepélyes szentmisét követően szóltak meg és váltottak ki élénk visszhangot a közönség körében. Időközben Veszprém Város Vegyeskara is bekapcsolódott a munkába Erdélyi Ágnes vezetésével.

Így ez évben három helyen – Veszprémben, Scheyernben és 2016. június 26-án, vasárnap Passau-Niedernburgban – kerül színre a „Gizella és István“ musical.

Amint Kristóf bajor herceg írta köszöntőjében az ősbemutató kapcsán: „Gizella és István – egy bajor-magyar álmopár a kora középkorban, akik bajorok és magyarok több mint ezer éves, fordulatokban gazdag kapcsolatát jelképezik“.

A musical rövid tartalmában a második felvonásról többek közt a következőket olvashatjuk:  
„...amikor végül Gizella és István találkoznak, hamar kiderül számukra, hogy nagyon hasonlók, mindketten ugyanazt szeretnék az emberek számára: békét és egyetértést.“

Igen, béke és egyetértés, erre vágyunk valamennyien!  
Köszönetet mondunk Dr. Stefan Daubner úrnak, szövegíróknak, a kórusnak és a zenekarnak, Erdélyi Ágnes karnagy asszonynak és kórusának, valamint Rudolf Nerl úrnak, a Gizella-iskola igazgatójának hathatós támogatásukért és a helyszín biztosításáért.

Köszönet illeti szponzorainkat is!  
Örömkre szolgál, hogy az előadásra Boldog Gizella sírjának közvetlen közelében kerül sor. Végezetül hadd idézzem Markus Eller apát úr köszöntő szavait:  
„Minden résztvevőnek azt kívánom, hogy örömmel tegye láthatóvá a történelmet.“

Amanda Dropalla  
elnök Passau–Veszprém Német-Magyar Baráti Kör



## GRUSSWORT

### Botschafter Dr. Péter Györkös

Es ist mir eine besondere Freude, dass es auch für die junge Generation, die Schüler des Schyren-Gymnasiums und die jungen Sänger des Chors der Stadt Veszprém, wichtig ist, den guten bayerisch-ungarischen Kontakten ein Denkmal zu setzen.

Ungarns Verhältnis zu Bayern ist ein ganz besonderes, die Geschichte beider Völker ist über unzählige Fäden miteinander verwoben und ihre Wurzeln reichen bis ins erste Jahrtausend zurück, als 995 der erste ungarische König, der Hl. Stephan, Gisela von Bayern zur Frau nahm. Es heißt, Ehen würden im Himmel geschlossen, doch bei den Eheschließungen der Herrschenden spielte immer auch politisches Kalkül eine Rolle. Mit seiner an Rom gerichteten Bitte um die Gewährung der Königswürde und der Wahl seiner Braut aus Bayern demonstrierte Stephan seine Orientierung nach Westen. Die westwärts gerichtete Orientierung und die Freundschaft zu Bayern sind seither Konstanten der ungarischen Geschichte. Gisela übernahm für die Christianisierung Ungarns und die Verbreitung der westlichen Kultur in Ungarn eine wichtige Rolle. In ihrem Gefolge kamen einige in den damals modernen Kampftechniken ausgebildete deutsche Ritter nach Ungarn, die entscheidend zum Sieg Stephans über das Heidentum und zur Festigung des christlichen ungarischen Staates beitrugen.

In der ungarischen Geschichte spielten die bayerisch-ungarischen Kontakte immer eine besondere Rolle, daran hat sich bis heute nichts geändert. Sie prosperieren in der politischen Zusammenarbeit ebenso wie in der Wirtschaft, der Kultur oder im Bildungsbereich. Deutschland ist Ungarns Wirtschaftspartner Nummer eins, dabei erreichen wir das größte Handelsvolumen mit Bayern. Für das besondere Gewicht der bayerisch-ungarischen Beziehungen spricht z.B., dass heute 2.300 bayerische Unternehmen in Ungarn tätig sind, die alle zusammen Verdienstmöglichkeiten für

mehr als 100.000 Familien bieten. Diese 2.300 bayerischen Unternehmen schaffen mehr als 100.000 Arbeitsplätze.

Ungarn knüpft auch beim Strukturwandel im Bildungsbereich und im Bereich Forschung und Entwicklung an deutsche Traditionen an und betrachtet die Zusammenarbeit mit den deutschen Unternehmen als richtungsweisend. So erklärt sich, dass die deutsch-ungarische, und hier speziell die bayerisch-ungarische Zusammenarbeit zu einem der Parameter für Ungarns künftige Wettbewerbsfähigkeit wird. Dessen ungeachtet gilt die enge Zusammenarbeit nicht nur für die Wirtschaft; Übereinstimmung gibt es auch hinsichtlich der europäischen Grundwerte und ihrer Wahrung. Um es also mit Ungarns Ministerpräsidenten zu sagen: Bayern ist der Ort in Europa, wo man uns versteht.

Ich wünsche mir und uns, dass unsere seit Jahrhunderten bestehenden engen freundschaftlichen Kontakte auch künftig wachsen und gedeihen und es im Zeichen der Wahrung unseres gemeinsamen kulturellen Erbes noch viele so gute gemeinsame Vorstellungen bayerischer und ungarischer Schüler geben wird.

## KÖSZÖNTŐ

Különleges öröm számomra, hogy az újabb generáció, a Schyren Gimnázium diákjai és a veszprémi városi kórus fiataljai is fontosnak tartják emléket állítani a gyümölcsöző bajor-magyar kapcsolatok kezdetének. A magyarok kapcsolata Bajorországgal speciális és kitüntetett, a két népet a közös történelmi múlt megannyi szála köti össze. A gyökerek még az első évezredbe nyúlnak vissza, amikor 995-ben első királyunk Szent István feleségül vette Gizella bajor hercegnőt. A házasságok természetesen az égben kötöttek, de az uralkodó családok közötti házasságokban politikai megfontolások is szerepet játszanak. István nyugati orientációját demonstrálta azzal, hogy Rómából kért koronát és Bajorországból feleséget. Ez a nyugati orientáció és a Bajorországgal való

barátság azóta is a magyar történelem egyik konstans eleme. Gizella fontos szerepet vállalt a kereszténység és a nyugati kultúra magyarországi terjesztésében. Kíséretében több, a korabeli fejlett haditechnikát képviselő német lovag érkezett Magyarországra, akik nagymértékben hozzájárultak István pogánysággal szembeni diadalához és ezáltal a keresztény magyar államiság megszilárdításához.

A bajor–magyar kapcsolatoknak mindig is kiemelt szerepe volt a magyar történelemben, s így van ez ma is. A magyar-bajor kapcsolatok dinamikusan fejlődnek a politikai együttműködés, a gazdaság, a kultúra és az oktatás terén egyaránt. Németország az első számú külkereskedelmi partnerünk, Németországon belül Bajorországgal kereskedünk a legtöbbit. A bajor–magyar kapcsolatok speciális kitüntetett súlyát mutatja, hogy ma Magyarországon 2.300 bajor cég működik, és ezek együtt több mint százezer magyar családnak adnak kenyérkereseti lehetőséget. Több mint százezer munkahelyet működtet ez a 2.300 bajor cég. Magyarország a kutatás-fejlesztésben és az oktatás továbbfejlesztésében is a német hagyományokra alapoz és a német vállalatokkal folytatott együttműködést tekinti irányadónak, így a magyar gazdaság jövőbeni versenyképességének is a magyar–német, ezen belül is a magyar-bajor együttműködés jelenti az egyik legfontosabb összetevőjét. Ugyanakkor nemcsak a gazdaságban szoros az együttműködés, hanem egyetértés van az európai alapértékekről és azok betartásáról is, a magyar miniszterelnök szavaival élve, „Bajorország az a hely, ahol értenek bennünket”.

Kívánom, hogy Magyarország és Bajorország között évszázadok óta fennálló szoros baráti kapcsolatok a jövőben tovább erősödjenek és kívánom, hogy a közös történelmi hagyományok őrzése jegyében még sok ilyen színvonalas előadásra kerüljön sor bajor és magyar fiatalok diákok előadásában.

Dr. Györkös Péter  
nagykövet

## Mitwirkende – Szereplők



Die 17-jährige **Marie Ardey** spielt seit 13 Jahren Geige und singt seit ihrer Kindergartenzeit, zuerst in den Chören der Basilika-Singschule Scheyern und später im Chor des Schyren-Gymnasiums. Dort spielt sie auch im Orchester und belegt das Musik-Additum im Fach Gesang. Sie hat Gesangsunterricht bei Susanne Breu und wurde im Heinrich Schütz Ensemble Vornbach sowie an der bayerischen Chorakademie (Landesjugendchor) aufgenommen. Außerdem tanzt sie viel in ihrer Freizeit und ist Mitglied in der Gruppe „Dance Effects“. Maries Initiative ist es zu verdanken, dass „Gisela und Stephan“ im Jahr 2016 wieder aufgeführt wird.

A 17 éves **Marie Ardey** 13 éve hegedül és óvodás kora óta énekel, kezdetben a scheyerni bazilika énekes iskolájának kórusában, majd

később a Schyren Gimnázium kórusában. Az iskola zenekarában is játszik és énekből érettségire készül. Susanne Breunál tanul énekelni, és felvételt nyert a vornbachi Heinrich Schütz Együttes, valamint a Bajor Kórusakadémia (Tartományi Ifjúsági Kórus) tagjai közé. Ezenkívül szabadidejében sokat táncol és a „Dance Effects” csoport tagja. Marie kezdeményezésének köszönhető, hogy a „Gizella és István” 2016-ban újból előadásra kerül.



**Daniel Sauer** wurde 1999 geboren und ist bereits seit der 1. Grundschulklasse festes Mitglied im Tölzer Knabenchor. Neben Auftritten als einer der „drei Knaben“ an Opernhäusern wie der Bremer Staatsoper führten ihn schon zahlreiche Konzertreisen unter anderem nach Israel, China und in das europäische Ausland. Nach dem Stimbruch wird er nun als Tenor im Tölzer Knabenchor eingesetzt, außerdem

spielt er Trompete und Schlagzeug. Seit 2016 ist Daniel zusätzlich Mitglied der Bayerischen Chorakademie.

**Daniel Sauer** 1999-ben született és első osztályos kora óta a Tölzi Fiúkórus oszlopos tagja. Fellépett a Varázsfuvola három fiúszerepének egyikében többek közt a Brémai Operában, emellett számos turné résztvevője volt például Izraelben, Kínában és európai országokban. Mutálását követően most tenorként énekel a Tölzi Fiúkórusban, azonkívül trombitál és dobol. 2016 óta a Bajor Kórusakadémia tagja is.



**Hannah Gräf** besucht die 9. Klasse des Schyren-Gymnasiums und singt seit der Grundschulzeit, zuerst im Kinder- und Jugendchor der Basilikasinghschule Scheyern, dann in den Chören des Schyren-Gymnasiums. Mit sechs Jahren begann sie mit dem Geigenunterricht

und vor zwei Jahren mit dem Klavierspielen. Ihre Leidenschaft gilt dem Jazz- und Showtanz.

**Hannah Gräf** a Schyren Gimnázium kilencedik osztályába jár. Alsó tagozatos korában kezdett énekelni a scheyerni bazilika énekes iskolájának kórusában, majd pedig a Schyren Gimnázium kórusainak tagja lett. Hat évesen hegedülni, két éve pedig zongorázni kezdett. Szervezője jazz- és showtáncos.



**Jonas Wilhelm** ist 16 Jahre alt und singt seit 6 Jahren in den Chören des Schyren-Gymnasiums. Bei der Uraufführung von „Gisela und Stephan“ war er als Chorsänger und Tänzer dabei. Seine Freizeit verbringt er mit sportlichen Aktivitäten wie Fußball oder Tennis.

**Jonas Wilhelm** 16 éves és hat esztendeje énekel a Schyren Gimnázium kórusában. A „Gizella és István” ősbemutatóján kórusénekesként és táncosként közreműködött. Szabadidejében sportol: focizik és teniszeznek.



**Michael Schutte** singt seit seinem 7. Lebensjahr, zunächst im Chor der Grundschule Niederscheyern, heute im Chor des Schyren-Gymnasiums und im Jugendgospelchor „Cross+Music“ der ev. Kreuzkirche Pfaffenhofen, wo er bereits diverse Solo-Auftritte hatte. Heute geht er in die 11. Klasse des Schyren-Gymnasiums Pfaffenhofen und hat das Musik-Additum mit Gesang belegt. Seit einiger Zeit nimmt er Gesangsunterricht bei der Sängerin Susanne Breu und spielt seit mehreren Jahren Klavier. In seiner Freizeit fährt er gerne Ski und ist begeisterter Tänzer.

**Michael Schutte** hét éves korában kezdett énekelni, először a niederscheyerni általános iskola kórusában, jelenleg pedig a Schyren Gimnázium kórusának és a pfaffenhofeni evangélikus templom „Cross+Music” ifjúsági gospelkórusának tagja, ahol már különféle szólószerepeket is énekel. A pfaffenhofeni Schyren Gimnázium 11. osztályába jár, ahol énekből érettségire készül. Énektanára egy ideje Susanne Breu, emellett pedig több éve zongorázik is. Szabadidejében síel és lelkesen táncol.



Die 16-jährige Spanierin **Marta Baranda** Menayo spielt seit 8 Jahren Geige und singt seit frühester Kindheit. Sie spielt Geige im Schulorchester, belegt damit das Musik-Additum und singt im Schulchor. Ihre Freizeit verbringt sie mit Tanzen und Reisen.



A spanyol **Marta Baranda** Menayo 16 éves, nyolc éve hegedül és kora gyermekora óta énekel. Az iskolai zenekar hegedőse, zenei érettségire készül és tagja az iskolai kórusnak. Szabadidejében táncol és utazik.



**Ádám Koncz** besuchte als Kind eine Schule mit besonderer musikalischer Förderung, sang im Chor, spielte Blockflöte, wechselte zur Oboe. Heute ist er Deutsch- und Geschichtslehrer an der Ungarischen Chorschule Zoltán Kodály in Budapest tätig. Dort nimmt er seit vielen Jahren Gesangsunterricht und singt zusammen mit seinen Schülern im Chor Exsultate. Außerdem wirkt er als Oboist in verschiedenen Ensembles und spielt gern Theater.

**Koncz Ádám** gyerekként zenei általános iskolába járt, kórusban énekel, furulyán, majd oboán játszott. Jelenleg a Kodály Zoltán Magyar

Kórusiskola német és történelem szakos tanára, ahol Lipták Máriánál hét éve énekelni tanul. Az iskola Exsultate kórusában tanítványaival együtt énekel, emellett oboistaként működik különböző együttesekben. Szereti a színházzal: 2013 júniusában Goldoni „Bugrisok” című vígjátéka és Telemann Iskolamester-kantátája került színpadra tanárok és diákok együttműködése nyomán.



**Jakob Grüner** ist 16 Jahre alt und bekam Unterricht in Blockflöte und Klavier. Seit 2012 singt er in den Chören der evangelischen Kirche Pfaffenhofen und des Schyren-Gymnasiums. Er stand bei der Uraufführung von „Gisela und Stephan” als Sänger und Trommler auf der Bühne. Seit einem Jahr spielt Jakob Orgel und belegt damit das Musik-Additum.

**Jakob Grüner** 16 éves és furulyázni és zongorázni tanult. 2012 óta a Pfaffenhofeni evangélikus egyház kórusában és a Schyren-Gimnáziumi kórusában énekel. A „Gizella és István” ösbemutatóján énekes és dobosként állt a színpadon. Jakob egy év óta az intenzív zeneoktatáskörében orgonál.



Der 17-jährige **Alexander Riebold** bekam nach der musikalischen Früherziehung Klavierunterricht und besuchte am Schyren-Gymnasium die Streicherklasse. Mit dem Violoncello spielt er seit der 6. Klasse im Orchester, nahm am Wettbewerb „Jugend musiziert” teil und belegt damit das Musik-Additum. Als Chorsänger und Trommler war Alexander bereits bei der Produktion 2013 mit in Ungarn. In seiner Freizeit erstellt er eigene Lieder und spielt Gitarre und Schlagzeug. Außerdem schwimmt er und spielt im Verein Badminton.

A 17 éves **Alexander Riebold** a zeneóvodai foglalkozásokat követően zongorázni kezdett, és a Schyren Gimnázium vonós osztályába nyert felvételt. Hatodik osztályos kora óta csellózik zenekarban, részt vett „Az ifjúság muzsikál” versenyen és zenei érettségire készül. Kórusénekesként és dobosként részt vett a produkció 2013. évi magyarországi előadásain. Szabadidejében dalokat ír, gitározik és dobol, emellett úszik és sportegyesületben tollaslabdázik.



**Jannik Fuchs** ist 16 Jahre alt und interessiert sich seit seinem dritten Lebensjahr für Musik. Nach der musikalischen Früherziehung lernte er Flöte und Klavier. Die Streicherklasse des Schyren-Gymnasiums weckte in ihm die Begeisterung für Kontrabass und Orchester. Heute singt Jannik im Schulchor. In seiner Freizeit macht er einen Segelflugschein.

**Jannik Fuchs** 16 éves, a zene iránt már három éves kora óta érdeklődik. A zeneóvodai foglalkozások után fuvólát és zongorát tanult. A Schyren Gimnázium vonós osztálya ébresztette fel benne a lelkesedést a nagybőgő és a zenekar iránt. Az iskolai kórusban énekel. Szabadidejében vitorlázórepülő-jogosítvány megszerzésére készül.



**Dominik Seemüller** wurde 1998 geboren und bekam seit 2005 Schlagzeug- und Cellountericht. Als Cellist spielte er im Schulorchester, als Schlagzeuger bekam er einem zweiten Preis beim Wettbewerb „Jugend musiziert”. Er wirkte schon 2013 bei der Produktion von „Gisela und Stephan” im Schulchor und als Trommler mit.

**Dominik Seemüller** 1998-ban született, és 2005 óta játszik ütőhangszereken és csellón. Csellistaként közreműködött az iskolai zenekarban, ütőhangszeresként pedig elnyerte

„Az ifjúság muzsikál” verseny második díját. A „Gizella és István” 2013-as előadásában már részt vett mint kórustag és dobos.



**Kristina Krynicka** besucht die Oberstufe des Schyren-Gymnasiums, wo sie im Schulchor singt. Sie ist mit Musik aufgewachsen und spielt seit ihrer Kindheit Klavier. Neben dem Singen treibt sie in Ihrer Freizeit Sport.

**Kristina Krynicka** a Schyren Gimnázium tanulója és kórusának tagja. Zenei környezetben nőtt fel, és gyerekkora óta zongorázik. Az éneklés mellett szívesen sportol.

**Helena Meinersmann** besucht die 11. Jahrgangsstufe des Schyren-Gymnasiums. Schon seit der Grundschule singt sie im Niederschey-

rer Chor mit, später dann im Unterstufenchor und im Chor des Schyren-Gymnasiums. In ihrer Freizeit spielt Helena viel Volleyball und fährt gern Ski.

**Helena Meinersmann** 11. osztályos a Schyren Gimnáziumban. Általános iskolás kora óta énekel a niederscheyerni kórusban, később pedig a Schyren Gimnázium felső tagozatos kórusához csatlakozott, majd az iskola kórusához. Szabadidejét Helena röplabdázással és síeléssel tölti.



**Eva Rath** besucht die siebte Klasse des Schyren-Gymnasiums. Seit der ersten Klasse singt sie in den Chören der Basilikamusikschule Scheyern. Sie nimmt Gesangsunterricht bei Barbara Schmelz, spielt Klavier und Geige und liebt Musik aller Art. In ihrer Freizeit ist Eva gerne kreativ tätig.

**Eva Rath** a Schyren Gimnázium hetedik osztályába jár. Első osztályos kora óta énekel a scheyerni bazilika énekes iskolájának kórusában. Énektanára Barbara Schmelz. Zongorázik, hegedül és mindenféle zenét kedvel. Szabadidejét Eva legszívesebben kreatívan tölti.

**Anneliese Schutte** singt seit ihrem 7. Lebensjahr, zunächst im Chor der Grundschule Niederscheyern, heute im Unterstufenchor des Schyren-Gymnasiums und im Jugendgospelchor „Cross+Music“ der ev. Kreuzkirche Pfaffenhofen, wo sie bereits diverse Solo-Auftritte in

Kinder-Musicals hatte. Heute geht sie in die 5. Klasse des Schyren-Gymnasiums Pfaffenhofen. In ihrer Freizeit tanzt sie sehr gern Hip-Hop und spielt Klavier, Geige sowie Cello.

**Anneliese Schutte** hét éves korától kezdve énekel. Kezdetben a niederscheyerni általános iskola kórusának volt tagja, ma pedig a Schyren Gimnázium felső tagozatos kórusában és a pfaffenhofeni evangélikus templom „Cross+Music“ ifjúsági gospelkórusában énekel. Gyerekmusikalek előadásaiban már különféle szólószerepei is voltak. Jelenleg a Schyren Gimnázium ötödik osztályos tanulója. Szabadidejét a hip-hop, a zongora, a hegedű és a cselló tölti ki.

**Anna Daubner** spielt seit ihrem 6. Lebensjahr Klavier und seit 2 Jahren Violoncello. Sie besucht die 5. Jahrgangsstufe und belegt die Streicherklasse mit Geige. Im Kinder- und Jugendchor der Basilika Scheyern singt sie seit der 1. Klasse und wirkte in vielen Aufführungen mit. Neben der Musik ist Ihre große Leidenschaft das Reiten.

**Anna Daubner** hat évesen kezdett zongorázni, két éve pedig csellózik is. Ötödik osztályos, az iskola vonós osztályában hegedülni tanul. A scheyerni bazilika gyerek- és ifjúsági kórusában első osztályos kora óta énekel, számos előadásban közreműködött. Zene iránti szeretete mellett szenvedélyesen lovagol.



### Der Gemischte Chor der Stadt Veszprém

feiert dieses Jahr sein 60 jähriges Jubiläum. Mit seinen beinahe 70 erwachsenen Mitgliedern ist er seit Jahrzehnten einer der führenden Chöre des Landes. Er wirkt sowohl in Ungarn als auch im Ausland als Botschafter ungarischer Chormusik, was die Erfolge und Ergebnisse der heimischen und internationalen Wettbewerbe und Festivals beweisen. Der Chorverein beschäftigt sich seit mehr als zehn Jahren mit der Erziehung junger Sänger und Sängerinnen. Die Dirigentin Ágnes Erdélyi gründete aus Schülern der Musikschule und den Schülern der Stadt einen Jugendchor, in dem 40 Jugendliche im Alter von 12-18 singen. Auch die Jugendlichen sind ständige Teilnehmer der Konzerte sowohl im In- als auch im Ausland. Sie sangen im Sommer 2015 in Passau im Dom. Sie treten jährlich öfters auch mit dem Gemischten Chor der Erwachsenen auf. Der Chorverein erhielt viel Anerkennung in den vergangenen Jahrzehnten und bekam als erster im Land den Gemeinschaftspreis Csokonai Vitéz Mihály

vom Kultusministerium. Seine Tätigkeit als Organisator der Konzerte und Festivals gilt als beispielgebend in unserer Heimat. Der Chor mit 40 Mitgliedern im gemeinsamen bayrisch-ungarischen Musical wurde für diese Produktion aus Erwachsenen und Jugendlichen des Gemischten Chores der Stadt Veszprém zusammengesetzt.

### Veszprém Város Vegyeskara

ebben az évben ünnepli fennállásának 60. Évfordulóját. A közel 70 tagot számláló felnőtt vegyeskar évtizedek óta az ország egyik vezető nagyvegyeskara. Magyarországon és külföldön a magyar kóruszene elhivatott tolmácsolójaként tartják számon, tanúsítják ezt a hazai és nemzetközi versenyeken, fesztiválokon elért nagy sikerek, eredmények. A kórus egyesület több, mint egy évtizede foglalkozik a fiatal énekesek nevelésével. Erdélyi Ágnes karnagy a zeneiskolai növendékekből és a városban élő, énekelni szerető diákokból alapította Veszprém Város Vegyeskarának Vokálját, amelyben mintegy 40 12-18 éves fiatal énekel. A fiatalok is rendszeres résztvevői a hangverseny-életnek, itthon és külföldön is. 2015 nyarán a passau-i dómban énekeltek. Évente többször szerepelnek a felnőtt kórusal együtt is. Az évtizedek alatt sok elismerésben részesült kórusegyesület Magyarországon elsőként kapta meg a Kulturális Minisztérium Csokonai Vitéz Mihály közösségi díját. Hangverseny és fesztivál-szervező tevékenysége is példaértékű hazánkban, amelyet már új, modern otthonában, a Hangvillában folytat, A bajor-magyar közös musical előadásban résztvevő 40 fős kórus külön erre a produkcióra alakult Veszprém Város Vegyeskara ifjúsági és felnőtt énekeséből.



**Ágnes Erdélyi** ist seit 1989 Dirigentin des Gemischten Chores der Stadt Veszprém. Ihr Diplom als Gymnasiallehrerin für Gesang und Chorleitung erwarb sie an der Budapester Liszt Ferenc Musikakademie. In den vergangenen Jahrzehnten öffnete sie neben der Erhaltung der Tradition für den Chor neue künstlerische Perspektiven und erweiterte das Repertoire. Sie baute mit sehr aktivem Gemeinschafts- und Konzertleben eine Mehrgenerationen-Chorfamilie auf. Sie ist Mitglied des Verbandes der Ungarischen Chöre und Orchester und der Künstlerkommission des Internationalen Chorverbandes Europa Cantat. Sie ist künstlerische Leiterin des Vivace Internationalen Chorfestivals in Veszprém. Sie ist in Ungarn und im Ausland eine gefragte Fachberaterin, Vortragende und Jurymitglied. Sie erwarb während der Auftritte des Chores an Wettbewerben diverse Sonderpreise, darunter den „Artisjus“ –Preis. Als Anerkennung ihrer Begeisterung, ihrer erfolgreichen Arbeit erwarb sie den edelsten Kulturpreis der Stadt Veszprém, den Gisela Preis.

**Erdélyi Ágnes** Veszprém Város Vegyeskarának karnagya 1989 óta. A budapesti Liszt Ferenc Zenekadémián szerzett középiskolai énektanár és kórusvezetői diplomát. Az elmúlt évtizedekben a hagyományok megőrzése mellett új művészeti perspektívákat nyitott a kórus számára, a repertoár gazdagításával, nagyon aktív közösségi és koncertélettel több generációs kóruscsaládot épített fel.

Tagja a Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetségének, valamint az Europa Cantat Nemzetközi Kórus szövetség művészeti bizottságának. A veszprémi Vivace Nemzetközi Kórusfesztivál művészeti vezetője. Keresett szakmai tanácsadó, előadó és zsűritag itthon és külföldön. A kórus versenyszereplései alkalmából többször nyert karnagyi különdíjat, a szakmai „Artisjus” – díjat és fáradhatatlan lelkesedése, sikeres munkássága elismeréseként elnyerte Veszprém városának legnemesebb kulturális díját: a Gizella Díjat.



**Tanzgruppe in der Choreographie von Elvira Ihne-Landesberger**

**Leonie Maar** besucht die 10. Jahrgangsstufe und ist eine begeisterte Tänzerin. Seit ihrem 4. Lebensjahr tanzt sie Ballett. Außerdem ist sie Teil einer Jazz- und Modern-Formation und nimmt mit dieser jedes Jahr an nationalen und internationalen Wettkämpfen teil.

**Marie Hartmann** nimmt seit ihrem 4. Lebensjahr Ballettunterricht und seit 7 Jahren tanzt und absolviert sie Prüfungen nach dem System der „Royal Academy of Dance“. Im Alter von 7 Jahren begann sie im MTV Pfaffenhofen Leichtathletik zu trainieren und bestritt seitdem erfolgreich viele Wettkämpfe. Derzeit besucht sie die 10. Jahrgangsstufe.

**Isabella Högenauer** ist 16 Jahre alt und tanzte viele Jahre in der Tanzgruppe „Dejavu“, mit der sie 2012 beim Modern-Dance-Worldcup in Frankfurt den 10. Platz erreichte.

**Laura Avanzato** tanzt seit ihrem 3. Lebensjahr, davon 8 Jahre lang Bauchtanz. Mit 12 Jahren wechselte sie zu Hip-Hop-Choreographien und stieg vor ein und halb Jahren auf Freestyle um. Heute tanzt sie in der Urban-Hip-Hop-Szene und geht mit ihrer Crew auf internationale Wettkämpfe.

**Julia Kopatsch** entdeckte ihre Liebe zum Tanzen während eines Schülertanzkurses und vertieft seitdem fortlaufend ihre Kenntnisse im Latein- und Standardtanz. Seit einem Jahr gehört Julia auch einer Rock`n`Roll-Formation an, mit der sie schon zahlreiche Auftritte absolvierte. Sie spielt Gitarre und Klavier und besucht die 11. Jahrgangsstufe.

**Leonie Maar** tizedik osztályos és lelkes táncos. Négy évesen kezdett balettozni. Emellett egy jazz- és egy modern formáció tagjaként minden évben részt vesz németországi és nemzetközi versenyeken.

**Marie Hartmann** négy éves korától tanul balettozni, hét éves korától táncol és a „Royal Academy of Dance” rendszerének megfelelő vizsgákat teljesíti. Hét évesen kezdett atletizálni a Pfaffenhofeni Tornaegyletben és ért el már számos sportsikert. Jelenleg tizedik osztályos. Isabella Högenauer 16 éves. Több évig a „Dejavu”-nevű táncoscsoportban táncolt, amellyel 2012-ben Frankfurtban a „Modern-Dance-Worldcup” táncversenyen a tizedik helyet érte el.



**Laura Avanzato** három éves korától táncol. Nyolc évig hastáncolt. Tizenkét évesen váltott hip-hopra, másfél éve pedig freestyle-ra. Jelenleg az urban hip-hopot műveli s vesz részt együttesével nemzetközi versenyeken.

**Julia Kopatsch** szeretete a tánc iránt egy diáktáncanfolyamnak köszönhető. Latin és klasszikus táncstudását azóta is folyamatosan fejleszti. Egy éve csatlakozott egy rock'n'roll-formációhoz, amellyel már most számos fellépést tudhat maga mögött. Gitározik, zongorázik, és a Schyren Gimnázium 11. osztályának tagja.

**Elvira Ihne-Landesberger** bekam ihre Tanz-ausbildung ab dem 9. Lebensjahr an der Bayerischen Staatsoper München. Dort tanzte sie insgesamt 17 Jahre lang mit vielen namhaften Choreographen und Dirigenten. Anschließend war sie 18 Jahre lang freiberuflich als Tänzerin in Film, Fernsehen und Theater tätig. Später realisierte sie Choreographien für Werbung und die Modebranche sowie für den Circus Krone. Am Schyren-Gymnasium arbeitet sie seit etwa 6 Jahren regelmäßig mit der Theatergruppe von Frau Schirmer zusammen.

**Elvira Ihne-Landesberger** kilenc évesen kezdett táncot tanulni a müncheni Bajor Állami Operánál. Sok neves koreográfussal és karmesterrel dolgozott itt együtt tizenhét éven át. Ezt követően tizennyolc éven keresztül szabadúszóként táncolt filmes, televíziós és színházi produkciókban, majd koreográfiákat készített reklámok, a divatszakma és a Krone Cirkusz számára. A Schyren Gimnáziumban mintegy hat éve működik együtt az Anna-Maria Schirmer vezette színjátszó csoporttal.



### **Stefan Daubner - Komposition und Gesamtleitung**

wurde 1972 in Bayreuth geboren, wo er auch das Musische Gymnasium besuchte und stark geprägt wurde von den Richard-Wagner-Festspielen. Mit seinem Hauptfach, der Orgel studierte er Schulmusik und Kirchenmusik an den Musikhochschulen in Würzburg und Wien. An der Universität Wien promovierte er im Fach Musikwissenschaft über den tschechischen Komponisten Petr Eben, Gaststudien an der Prager Karlsuniversität schlossen sich an.

Seit 2003 unterrichtet er am Schyren-Gymnasium, wo er zunächst die Big Band, später dann den Chor leitete. Gleichzeitig ist Daubner Kantor an der ev.-luth. Kreuzkirche in Pfaffenhofen.

Von 2006 bis 2011 hatte er einen Lehrauftrag an der Musikhochschule Würzburg. Konzerte führen ihn immer wieder in osteuropäische Länder wie Tschechien, Ungarn oder Rumänien. Im Rahmen seiner Tätigkeit als Schul- und Kirchenmusiker schrieb Daubner auch eine große Anzahl eigener Kompositionen und Arrangements. Daubner wohnt in Scheuern, ist verheiratet und hat drei Kinder, ihn reizen vor allem die sportlichen Aktivitäten im Winter.

Er schrieb die Musik zu den Nummern 1 und 10 bis 25 des Musicals.

### **Stefan Daubner - Zeneszerző és zenei vezető**

Stefan Daubner 1972-ben Bayreuthban született, ahol a Zenei Gimnáziumba járt. A Bayreuthi Ünnepi Játékok meghatározó szerepet játszottak életében. A würzburgi és a bécsi zeneakadémián főtárgya, az orgona keretén belül iskolai és egyházi zenét tanult. A Bécsi Egyetemen doktorált zenetudományból. Disszertációja témája Petr Eben cseh zeneszerző munkássága. Ezt követően a prágai Károly Egyetem vendéghallgatója volt.

2003 óta a Schyren Gimnázium tanára. Először a Big Band, majd a kórus vezetését vállalta. Emellett a pfaffenhofeni evangélikus templom.

2006 és 2011 közt tanított a würzburgi zeneakadémián. Rendszeresen koncertezik közép- és kelet-európai országokban (Csehország, Magyarország, Románia). Számos önálló mű és átírat szerzője. Scheuernben él feleségével és három gyermekével. Szabadidejét szívesen tölti téli sportokkal.

A musical 1. és 10–25. tételeinek szerzője.

Förderer des Projektes – A projekt szponzorai:



PFÄFFENHOFEN A. D. ILM  
Guter Boden für große Vorhaben

EICHENSEHER  
INGENIEURE



Stanglmeier  
Touristik



Kommunikationsdesign  
Heide Sorn-Daubner

Besonders danken möchten wir:

Heinrich Fischer für die Künstlerfotos

Ingo Bartling für die Homepage

Ádám Koncz und Robert Rist für die Übersetzungen

den Klassen 9d und f von Herrn Rist für die Arbeit an den Kostümen

Juliette van den Beld für die Kostümberatung

Christina Schäfer für das Schauspiel-Training



